

Fredagsprat med Statsforvalteren

Marita Ugseth, seksjonsleder barnevern

Sabrina Hammer, jurist

Daniel Bergamelli, jurist

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

18.06.2021

«Vi vil jo helst ikke slæpp dæm»

- Om det viktige samarbeidet mellom barnevern og NAV

Photo: Bufetat

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

18.06.2021

Barnevernets ansvar og oppgaver

«Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan **skade deres helse** og **utvikling**, får nødvendig **hjelp, omsorg og beskyttelse** til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.»

Barnevernloven § 1-1

Kommunalt barnevern

Statlig barnevern

Barnets beste

Barnets rett til medvirkning

Samarbeid – en plikt og en nødvendighet

Systemnivå

- Fora og arena for samarbeid
- Systematisk
- Samarbeidsmøter
- Lederforankret
- Avtalefestet (formål, hvem, når)

Individnivå

- Vurderes fra sak til sak
- Helhetlig, koordinert og individuelt tilpasset tjenestetilbud (vurder IP)

Barnevernloven § 3-2

Sosialtjenesteloven § 13

Barnevern

NAV

Tjenester til familier i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon – hva er barnevernets ansvar?

Melding

Undersøkelse

Hjelpetiltak

- «...på grunn av forholdene i hjemmet eller av andre grunner har et særlig behov for hjelp...»
- Formål: Å bidra til positiv endring hos barnet eller i familien
- utgangspunkt i barnets og familiens konkrete situasjon, og være målrettet mot de risikofaktorer som skaper eller opprettholder barnets og familiens vansker
- Støttende og/eller omsorgsendrende
- Frivillig, unntaksvis ved pålegg (avgjøres av fylkesnemnda)
- Bare fantasien setter grenser – her er muligheten mange
- Skal ikke erstatte andre tjenesters ansvar

Tjenester til familier i en sosialt og økonomisk vanskelig situasjon – hva er NAV sitt ansvar?

§ 1 Lovens formål

“Loven skal bidra til at usatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.”

- NAV-kontoret skal være særlig oppmerksom overfor barn og unge i vanskeligstilte familier.
- Det skal særlig legges vekt på ivaretagelse av barn og unges behov
- Forebygging
- Samarbeid med andre

-
- Opplysning, råd og veiledning
  - Økonomisk stønad
  - Midlertidig botilbud
  - Individuell plan
  - Kvalifiseringsprogrammet

Ansvarsfordeling

Barneverntjenesten

NAV

- Grunnvilkår for hjelpetiltak må være oppfylt (**særskilte** behov)

- Foreldrene manglende økonomi til å dekke sine utgifter
- Utfordringer med å disponere pengene
- Arbeidsledig

- Særskilte behov og tiltakene kommer **barnet** til gode

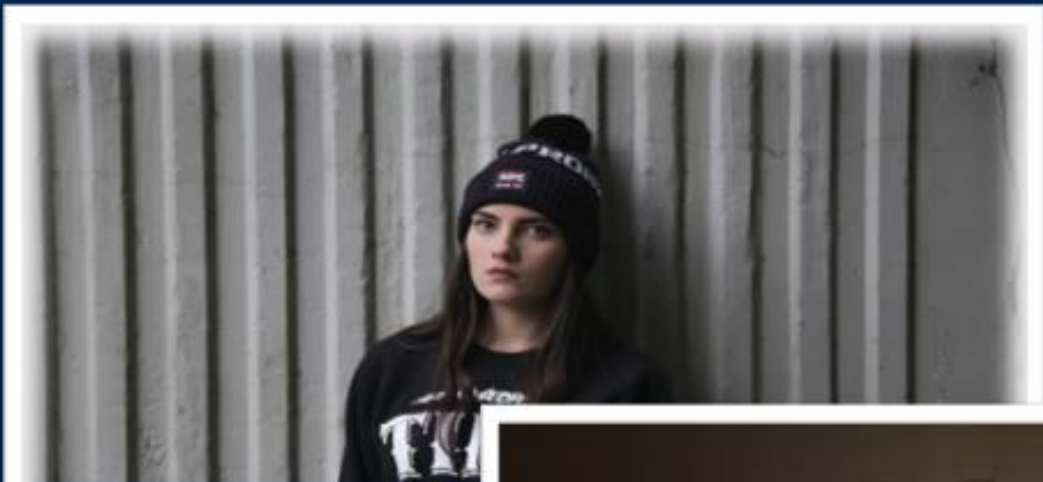
- Stønad til livsopphold og nødvendige utgifter
- Arbeidsformidling
- Økonomisk rådgivning

Ettervern – trygghet i en sårbar overgang

«...jeg trenger bare å komme meg gjennom eksamen og jula»

«...hva om jeg ikke får sove?»

«...hvis jeg blir ensom?»

Hvem kan jeg ringe til hvis jeg blir syk?

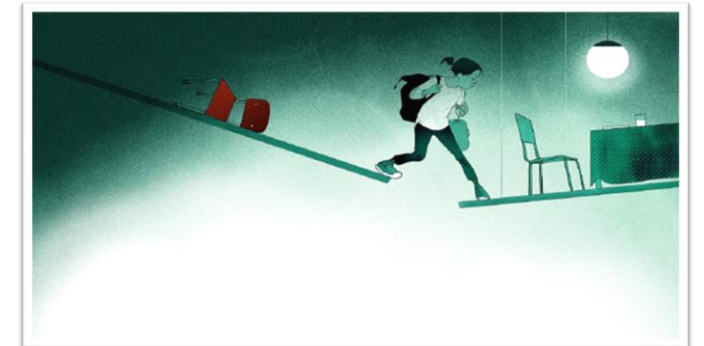
«...hvis kjøleskapet er tomt og jeg ikke har penger igjen?»

«...hvis det skjer noe bra?»

Ettervern fra barneverntjenesten (barnevernloven § 1-3)

- Kan gis til ungdom som har mottatt hjelpetiltak eller vært under omsorg
- 18 – 25 år
- Formål: bidra til at ungdommene opplever overgangen til en selvstendig voksentilværelse som trygg og forutsigbar.
- Barneverntjenesten skal i god tid før ungdommen fyller 18 år orientere om ettervern, og utarbeide en plan for fremtidige tiltak
- Opprettholde igangsatte tiltak, eller erstatte disse med andre tiltak
- Tiltakene må ikke ha vært sammenhengende frem til fylte 18 år
- Tidligere tiltak kan opprettholdes og nye tiltak kan opprettes
- Samtykkebasert – men manglende samtykke medfører plikt for barneverntjenesten til å ta ny kontakt etter 1 år
- Ingen begrensninger i hvilke tiltak som kan iverksettes
- Søknader skal behandles og vedtaksfestes (gis klagerett)
- Angrerett
- Ved opphør skal dette vedtaksfestes og begrunnes med barnets beste

Ansvarsfordeling

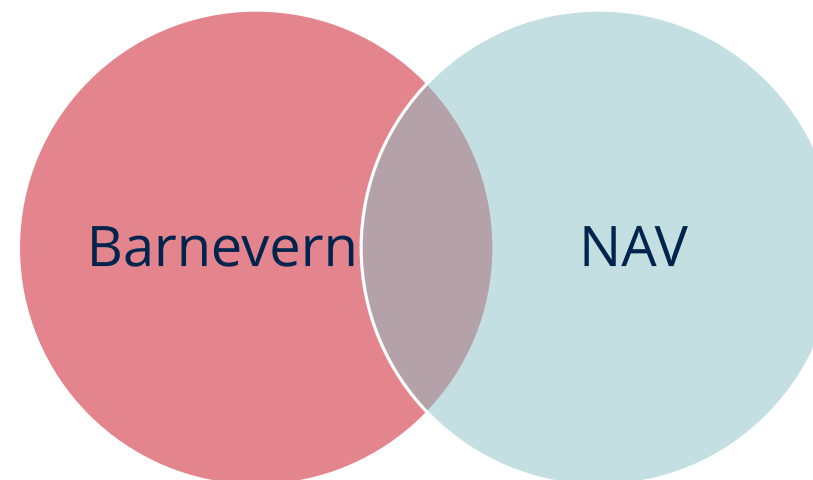
Tre aktuelle alternativer

- Ungdommen mottar kun ettervernstiltak fra **barneverntjenesten**
- Ungdommen har tiltak og tjenester fra **begge tjenestene** samtidig
- Ungdommen overføres fra barneverntjenesten til **NAV-kontoret**

Lederforankret
avtale om
samarbeid og
ansvarsfordeling

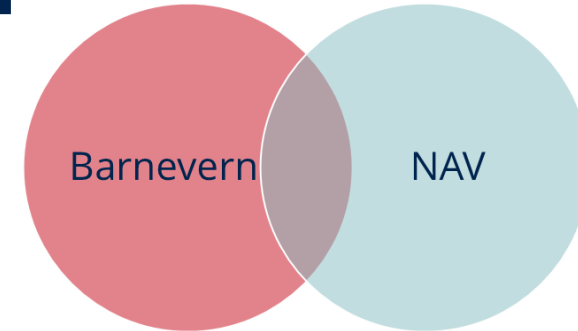
Individuell
vurdering av
ungdommens
behov

Kun ettervernstiltak fra barneverntjenesten

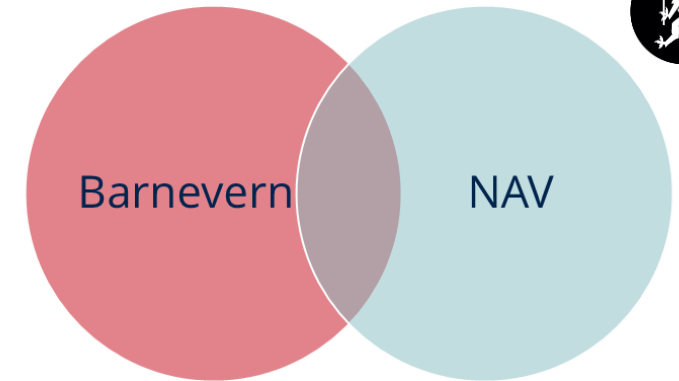
Vurderes **individuell** – målet er god overgang til voksenlivet

- Ungdom i institusjon og fosterhjem, inkl. dekning av husleie og livsopphold så lenge ungdommen er i videregående opplæring
- Nye hjelpetiltak
- Viktig å vurdere kontakt og samarbeid med NAV, for eksempel ved lediggang

Tiltak og oppfølging fra begge tjenestene

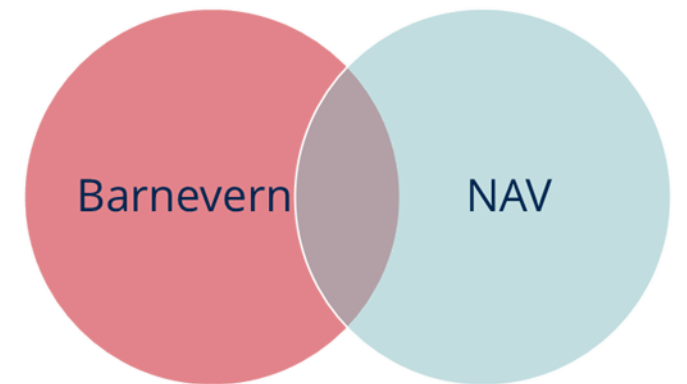

- **Tidlig kontakt** – særlig viktig ved behov for et mer omfattende og helhetlig tilbud
- Ungdommens utviklings- og omsorgsbehov ↔ arbeidsrettet oppfølging og råd og veiledning
- Avklare ansvar, innhold og roller (husk betydning av avtale og individuell tilpasset oppfølging). **Koordinering** er viktig!

Ungdommen overføres til NAV-kontoret

- Ungdommen gir ikke samtykke til ettervern – her må det motiveres (og husk angrerett)!
- Det er til ungdommens beste (skal begrunnes og vedtaksfestes)
- Tidlig kontakt med NAV for å sikre god overgang inkl. infoflyt og vurdering av tiltak

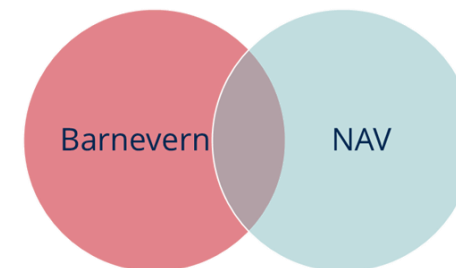
Ungdom som selv oppsøker NAV-kontoret uten at barneverntjenesten er informert

- Viktig å spørre ungdommen om eventuell kontakt med barneverntjenesten
- Hvis ettervern – be om samtykke til kontakt med barneverntjenesten
- Hvis ikke ettervern (men har tidligere hatt barneverntiltak) – informer om rettighetene (angrerett)
- Dialog uansett viktig for å treffe riktig tiltak – samtykke til samarbeid / informasjonsutveksling

Når ungdom skal etablere seg i egen bolig

- Vurderes individuelt og ut fra hvordan kommunen har organisert tilbudene sine
- Treningshybel – barneverntjenesten, ordinært boligmarked eller kommunal bolig – Boligkontoret eller NAV
- Avtaler som avklarer ansvar og roller (for eksempel hvem betaler depositum, etablering mm)
- Veiledningsplikten (Lånekasse, Husbanken mm) – start tidlig og hold handa!

Etablering i fosterhjems- eller institusjonskommunen

- Omsorgskommunen har fortsatt oppfølgingsansvar i ettervernsfasen, inkl. å iverksette tiltak
- Barneverntjenesten bør ta kontakt med NAV i både omsorgskommune og bostedskommune (ivareta en eventuell refusjonsadgang, jf. sosialtjenesteloven § 3 tredje ledd)

Taushetsplikt

- Taushetsplikten er i utgangspunktet til hinder for at opplysninger om en ungdom som ansatte i barneverntjenesten eller på NAV-kontoret får kjennskap til gjennom sitt arbeid, gis videre eller gjøres tilgjengelig for uvedkommende.
- For å samarbeide med andre tjenester må både barneverntjenesten og NAV-kontoret innhente informert samtykke fra ungdommen.
- Dersom ungdommen ikke ønsker å gi samtykke må kommunen informere om hvilke konsekvenser det kan få for tjenestetilbudet.

*«Du gir dæ liksom aildri du. Forbainna
irriteranes, men litt godt å»*

Nyttige kilder

1. [Retningslinjer for samarbeid mellom barneverntjenesten og NAV-kontoret](#)
2. [Oppsummering av landsomfattende tilsyn 2019](#)
3. [Retningslinjer om hjelpetiltak, jf. barnevernloven § 4-4](#)
4. [Høring - Bedre velferdstjenester for barn og unge som har behov for et sammensatt tjenestetilbud \(Samarbeid, samordning og barnekoordinator\)](#)